

Забезпечення ефективного функціонування внутрішнього контролю

Мінфіном за підтримки Програми EU4PFM, за участі міжнародних експертів та представників державних установ, проведено 24 вересня 2026 року конференцію (вебінар) з питань забезпечення ефективного функціонування внутрішнього контролю.

Для досягнення рівня, прийнятного для вступу до Європейського Союзу, питання організації та функціонування внутрішнього контролю у розпорядників бюджетних коштів є предметом оцінки Європейської комісії за розділом 32 «Фінансовий контроль» кластеру 1 «Основи процесу вступу до ЄС» переговорного процесу щодо членства України в Європейському Союзі, на чому наголошено представником Міністерства фінансів України.

На сьогодні в національній системі управління мають бути змінені підходи до функціонування внутрішнього контролю, спрямовані на підвищення ефективності та результативності впроваджених політик, правил і заходів для досягнення мети, цілей, забезпечення належної фінансово-бюджетної дисципліни, якісне виконання основних завдань установи, досягнення цілей державної політики у відповідній сфері шляхом прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Такі підходи повинні зосереджуватися на широкому колі питань, не обмежуватися відповідністю законодавству та дотриманню бюджетних процедур, у тому числі мають концентруватися на ефективному управлінні ризиками, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей, завдань бюджетної програми, а також визначати ризики відхилень, корупції, шахрайства та вживати заходів для запобігання цим негативним явищам. Наголошено на поданні до 1 лютого 2027 року декларації керівника із звітом про стан функціонування внутрішнього контролю, що забезпечить управлінську підзвітність за результативність впроваджених заходів.

Також, представниками Міністерства фінансів України представлено досягнення державних установ із забезпечення результативності внутрішнього контролю, надано коментарі до

інформації установ щодо їх практик з удосконалення функціонування внутрішнього контролю.

Експерти Програми EU4PFM презентували аспекти ефективного функціонування системи внутрішнього контролю з огляду на принципи державного управління та практику країн ЄС.

Так, експертом Програми EU4PFM представлено ключові компоненти внутрішнього контролю, спрямовані на досягнення цілей, ефективне та результативне використання бюджетних коштів. Також було окреслено підходи до оцінки SIGMA щодо визначення як нормативно-методологічні засади застосовуються в управлінській практиці в державних органах. Наголошено на відповідальності та підзвітності керівництва установи за законне, результативне, ефективне та економічне використання активів та ресурсів шляхом впровадження внутрішнього контролю як інструменту ефективної системи управління.

З питань управління публічними фінансами презентовано загальні аспекти зв'язків між стратегічним плануванням, бюджетуванням і управлінням ризиками та роль фінансово-економічних підрозділів. Сучасне публічне управління надає особливого значення делегуванню повноважень та управлінській відповідальності. Відзначено роль та обов'язки фінансово-економічних підрозділів у забезпеченні ефективного внутрішнього контролю в публічному секторі з урахуванням міжнародних стандартів і підходів (INTOSAI, COSO, PEFA та моделі державного внутрішнього фінансового контролю ЄС (PIFC)).

Експертами Програми EU4PFM повідомлено про результати проведення у Міністерстві юстиції України пілотного проекту щодо надання підтримки з підвищення ефективності внутрішнього контролю, спираючись на практики країн ЄС, на прикладі функціонування системи надання безоплатної правничої допомоги, що забезпечувався Мінфіном за участі експертів Програми EU4PFM, а також висвітлили перспективи спільних кроків до посилення управлінської підзвітності і управління на основі ризиків у публічному секторі. Також представниця Координаційного центру з надання правничої допомоги поділилася отриманим досвідом та планами його використання в управлінській діяльності.

